

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 หาดัชนีประสิทธิผลการเรียนจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง ฮิตสิบสอง ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง ฮิตสิบสอง ที่เรียนรู้ โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ก่อนเรียนกับหลังเรียนและศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านทันคูเหนือ ตำบลหนองเหล็ก อำเภอ โกลสุมพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาการศึกษามหาสารคาม เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ได้แก่ หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องฮิตสิบสอง แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t -test (Dependent Samples) ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนด้วยการประเมินระหว่างเรียนของนักเรียน ทั้ง 12 แผน มีค่าเท่ากับ 98.20 จากคะแนนเต็ม 120 คิดเป็นร้อยละ 81.83 และคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 24.40 จากคะแนน

เต็ม 30 คิดเป็นร้อยละ 81.33 ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.83/81.33 เป็นไปตามเกณฑ์สมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผล ของการเรียนรู้ด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.577358 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 57.74

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระ การเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง มี ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.44 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจ ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.83/81.33 หมายความว่า นักเรียนทุกคนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบระหว่างเรียน คิดเป็น ร้อยละ 81.83 และคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเท่ากับ คิดเป็นร้อยละ 81.33 แสดงว่า หนังสือส่งเสริม การอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นไปตามขั้นตอนของการดำเนินการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มจากการศึกษา ความมุ่งหมายของ หลักสูตร ปรัชญาผู้เชี่ยวชาญและดำเนินการสร้างจนถึงปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนสุดท้ายของ หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สามารถทำให้เห็นเป็นรูปธรรมมากกว่าการสอนปกติเพราะมี ภาพประกอบด้วย ทั้งยังทำให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ของ ชนิสา คชาทอง (2543 : 48-50) เรื่องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มทักษะภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง เที้ยวเมืองสงขลา ปรากฏว่า หนังสือเสริม การอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.27/80.53 และงานวิจัยของ จิราภรณ์ เขาวานา (2543 : 41) เรื่องการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง

“เที่ยวเมืองนคร” โดยนำเรื่องราวในท้องถิ่นมาสร้างเป็นหนังสือเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.67/80.50 เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.577358 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 57.74

ทั้งนี้ เนื่องจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านที่พัฒนาขึ้น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ลงมือปฏิบัติและค้นหาคำตอบด้วยตนเองครบทุกขั้นตอน จนนักเรียนได้งานจากการปฏิบัติจริง จึงทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 57.74 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธเนศ ตรีพงษ์ (2546 : 50-54) ได้ศึกษาการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านในบทเรียนวิชาศิลปะกับชีวิต เรื่องการผลิตเครื่องปั้นดินเผา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หนังสือส่งเสริมการอ่านในบทเรียน วิชาศิลปะกับชีวิต เรื่อง การผลิตเครื่องปั้นดินเผา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้น เมื่อทดลองแบบภาคสนาม ได้ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.60 เช่นเดียวกับ หงส์สา ดวงจันทร์ โชติ (2548 : 81-82) ได้ศึกษาการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหินแห่เสริมศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.59 ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 59 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่านก่อนเรียนกับหลังเรียน แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ผลการวิจัยของ รัตนา ศรีตระกูล (2549 : 80-83) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเหล่าโง้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเรื่อง ความมีวินัย สาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนเพิ่มขึ้น จากก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหนังสือส่งเสริมการอ่านทำให้นักเรียนมีความเข้าใจสนใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการนำนักเรียนปฏิบัติจริงตามเทศกาลตามฮีตสิบสอง

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหนังสือส่งเสริมการอ่าน รายวิชา พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องฮีตสิบสอง เป็นไปในทางบวกระดับมาก คือ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก

ดังนั้น หนังสือส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮีตสิบสอง สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนจดจำความรู้ได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำอย่างเป็นระบบ และวิธีการที่เหมาะสม กล่าวคือ ศึกษาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยยึดหลักมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านทันคูเหนือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้งผ่านการตรวจสอบและประเมินความถูกต้องของผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างดี หนังสือส่งเสริมการอ่าน ที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านการทดลองกับกลุ่มทดลองเพื่อปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ 2 ครั้ง มีขั้นตอนความสำคัญของการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย กล่าวคือมีการสร้างอย่างพิถีพิถัน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและยังต้องตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง ด้านความเที่ยง ด้านอำนาจจำแนก และด้านความยาก ด้วยวิธีการทางด้านสถิติทั้งรายข้อและโดยรวมทั้งฉบับจึงจะนำไปใช้ได้จริง ก่อนการทดลองสอนจริง ทั้งนี้เพื่อทราบปัญหาเกิดขึ้นระหว่างการทดลองสอน และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

4.1 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและได้ฝึกปฏิบัติจริง

4.2 นักเรียนมีศรัทธาที่ดีต่อการเรียนการสอนของวิชาพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง ฮิตสิบสอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ข้อมูลรวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ของครูต่อไป

1.1 จากการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ผู้วิจัยได้ใช้สอนนอกเวลาเรียน บางครั้งการเรียนการสอนไม่ตรงตาม วัน เวลา ของฮิตสิบสองที่ใช้สอน ทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน

1.2 ครูควรนำเรื่องฮิตสิบสอง ตามแผนการสอน ไปใช้สอนในช่วงเวลาที่เป็นงานเทศกาล เช่น ประเพณีงานลอยกระทง ควรใช้สอนให้ตรงกับวันเพ็ญเดือน 12 ในชั่วโมงของรายวิชาพระพุทธศาสนา ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจมากขึ้น เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาความพร้อมด้านทักษะ สติปัญญา

1.3 ควรเพิ่มกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาพระพุทธศาสนาให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติ กิจกรรมทางศาสนา และเพิ่มชั่วโมงเรียนที่ใช้เรียนใช้สอนให้เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องอื่นๆด้วย เช่น เรื่องพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจสี่ คือทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ของรายวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความเข้าใจและมีความสุขมากขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเจตคตินักเรียนต่อการเรียนการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงการเรียนการสอน และสร้างความรู้ทราในศาสนาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น